

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
RESIDENTS' PARTICIPATION IN DRAWING UP DEVELOPMENT PLANS OF
TAMBON CHATURAPHAK PHIMAN MUNICIPALITY IN CHATURAPHAK PHIMAN
DISTRICT, ROI ET PROVINCE

พรรณี เครื่องพาที¹
PANNEE KHUNGPALEE
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประกอบอาชีพต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และเข้าร่วมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากสองด้าน และอยู่ในระดับปานกลางสองด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการ ด้านการร่วมจัดทำแผนและโครงการ ด้านการร่วมตรวจสอบแผนพัฒนา และด้านการร่วมติดตามประเมินผล ตามลำดับ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนซึ่งมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ และ 3) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ลำดับ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

ตามความถี่สูงไปหาลำต่ำ สามอันดับแรก ได้แก่ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมตรวจสอบงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนา และโครงการต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมติดตามตรวจสอบเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนา มากยิ่งขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมติดตามประเมินผลในโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการ มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วม 2. ประชาชน 3. การจัดทำแผนพัฒนา

ABSTRACT

This thematic paper serves the purposes: 1) to study residents' participation in drawing up development plans of Tambon Chaturaphak Phiman Municipality in Roi Et province's Chaturaphak Phiman district, 2) to compare their participation in drawing up its development plans with variables of their genders, ages, educational levels and occupations, and 3) to examine suggestions for their their participation in drawing up its development plan. The sampling groups comprise residents and those taking part in hearing publics for drawing up its development plans, earning the sampling group of 162 individuals. The sampling group is set through R.V. Krejcie's and D.W. Morgan's table. The research instrument is five-rating scale questionnaires, possessing the reliability of the entire questionnaires at 0.97. The statistics exploited for data analyses incorporate: frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One-way ANOVA).

Outcomes of the research findings : 1) Residents' participation in drawing up development plans of Tambon Chaturaphak Phiman Municipality has been rated 'fair' in the overall aspect Given a specific aspect, two aspects have been scaled 'high', and other two have been scored 'fair'. All aspects placed in descending orders of means include: participation in setting up problems and requirements, participation in drawing up plans and projects, participation in scrutinizing development plans, participation in following up and assessment, respectively. 2) The hypothesis testing results have been found that variables of residents' genders, ages, educational levels and occupations have shown no significant differences in their participation in drawing up its development plans in the overall aspect and a single one, thereby, refusing the formulated hypotheses. 3) Suggestions garnering from the research in descending orders of first three frequencies have found that residents should be given much more opportunities to scrutinize the fiscal budget drawing up its development plans and various projects, to follow up and inspect the essence of development plan drafts, and to take part in following up and assessing projects or activities carried out by the municipality.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ รวมทั้งรูปแบบเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน (กรมการปกครอง, 2550, หน้า 7)

แผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ แผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจและแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งทำให้การกำหนดแผนงานโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนในจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้วยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การร่วมกำหนดปัญหา และความต้องการ การร่วมจัดทำแผนและโครงการ การร่วมตรวจสอบแผนพัฒนา และการร่วมติดตามประเมินผล (กรมการปกครอง, 2549, หน้า 19)

เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการ การร่วมจัดทำแผนและโครงการ การร่วมตรวจสอบแผนพัฒนา และการร่วมติดตามประเมินผล โดยจัดการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนทุกครัวเรือนในพื้นที่ร่วมจัดทำแผนดังกล่าวอย่างเต็มที่ จากการสังเกตของผู้วิจัยและการสนทนากับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งสรุปปัญหาของเทศบาลปรากฏว่า มีประชาชนเข้าร่วมเป็นบางส่วน และบางขั้นตอนเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานที่ ช่วงเวลานัดหมาย ในการประชุมแต่ละกิจกรรมตามขั้นตอน ประชาชนไม่สะดวก หรือติดภารกิจการทำงานประจำวัน เป็นผลทำให้โครงการพัฒนาตามแผนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่ทั่วถึง และไม่เท่าเทียมกันทุกหมู่บ้าน หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน, 2556, หน้า 1)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และนำไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพและเกิด

ประโยชน์แก่ประชาชนต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะพนักงานเทศบาลตำบลชุมพร มีความสนใจทำการวิจัย ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการให้บริการของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลชุมพร มากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประกอบอาชีพต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.4 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

4.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประกอบอาชีพต่างกัน

4.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

4.4 สามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากร ได้แก่ ประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ตามบัญชีรายชื่อประชาชน ผู้เข้าร่วมประชาคมในการจัดทำแผนเทศบาลตำบล ในแต่ละหมู่บ้าน คือ บ้านคุ้มใต้ จำนวน 80 คน บ้านคุ้มตลาด จำนวน 90 คน และบ้านคุ้มเหนือ จำนวน 110 คน ในปี พ.ศ.2557 (ตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน พ.ศ.2558 – 2560) รวมทั้งสิ้น จำนวน 280 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน, 2557, หน้า 7).

5.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ตามบัญชีรายชื่อ ประชาชนผู้เข้าร่วมประชาคมในการจัดทำแผนเทศบาลตำบล ในแต่ละหมู่บ้าน คือ บ้านคุ้มใต้ จำนวน 80 คน บ้านคุ้มตลาด จำนวน 90 คน และบ้านคุ้มเหนือ จำนวน 110 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 280 คน กำหนด กลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 40 – 41).

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close-ended Questionnaire) และแบบ เลือกรับ (Check List) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกร ะดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีห้าช่วงระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ในข้อคำถาม จำนวน 28 ข้อ จำแนกออกเป็นสี่ด้าน คือ ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ ด้านการจัดทำแผนและโครงการ ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา และด้านร่วมติดตามและประเมินผล แต่ละด้านมีจำนวนข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) คำถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งห้าด้าน

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) การทดสอบสมมติฐาน t-test (Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากสองด้าน และอยู่ในระดับปานกลางสามด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ ด้านการจัดทำแผนและโครงการ ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา และด้านการติดตามประเมินผล ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) **ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทั้งเจ็ดข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือข้อ 4 ที่ว่า “ร่วมเสนอแนะในการส่งเสริมรายได้ชุมชน”

2) **ด้านการจัดทำแผนและโครงการ** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดทำแผนและโครงการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากห้าข้อ และอยู่ในระดับปานกลางสองข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อหมู่บ้านอย่างมากที่สุด” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “ร่วมกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาเทศบาล”

3) **ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทั้งเจ็ดข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “เข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาตรวจสอบร่างแผนพัฒนาเทศบาล” รองลงมา คือ ข้อ 7 ที่ว่า “ตรวจสอบเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ที่ผ่านความเห็นชอบจาก สภาเทศบาล” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “แสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ”

4) **ด้านการติดตามประเมินผล** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการติดตามประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางหกข้อ และอยู่ในระดับน้อยหนึ่งข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “ร่วมปฏิบัติตามแผนงานโครงการแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมควบคุม ติดตามโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการเพื่อให้ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาของเทศบาล ”

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยที่น่าสนใจเห็นควรนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

7.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดทำแผนพัฒนา ประจำปี โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการจัดทำแผนเพื่อร่วมพัฒนาท้องถิ่น แต่การมีส่วนร่วมอาจ ไม่มากนัก ทั้งนี้การกำหนดแผนพัฒนาไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน และงบประมาณที่จัดสรร จำกัด จึงทำให้ประชาชนไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากนัก อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย **สุภัค เนียมสูงเนิน** ได้ทำวิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายชื่อเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1) **ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจต้องการเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อเสนอความต้องการ ความเดือดร้อน และของบประมาณเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภัค นิยมสูงเนิน** ได้ทำวิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสี่ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกำหนดปัญหาความต้องการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อุมา สว่างศรี** ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพิมายอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพิมายอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับมาก **ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าการประชุมระดับหมู่บ้านถือเป็นเรื่องใกล้ตัวมีโอกาสได้พบปะเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียงด้วย และการประชุมประชาคมหมู่บ้านจัดที่หมู่บ้านของตนเอง จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและตรงกับความต้องการของประชาชนได้ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **ชูศักดิ์ เทียงตรง** ให้คำอธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารงานท้องถิ่นตามแนวคิดที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่น แล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมจะเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “ร่วมเสนอแนะในการส่งเสริมรายได้ชุมชน” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับมาก **ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าได้มีการร่วมเสนอแนะในการส่งเสริมรายได้ชุมชนพอสมควร เพราะอาจต้องการเห็นแผนพัฒนาเป็นไปตามที่ได้นำเสนอ เพื่อของบประมาณพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **ทวีศักดิ์ นพเกษตร** ได้ให้ความหมายของประชาคมตำบลไว้ว่า ประชาคม หมายถึง การที่ประชาชนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

มีอุดมคติร่วมกัน หรือมีความเชื่อร่วมกันในบางเรื่อง มีการติดต่อสื่อสารกันหรือมีการรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความรัก มีมิตรภาพ มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติบางสิ่งบางอย่าง และมีระบบการจัดการในระดับกลุ่ม

2) **ด้านการจัดทำแผนและโครงการ** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดทำแผนและโครงการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจต้องการนำปัญหาของหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผน และโครงการให้ครบถ้วนในแผนพัฒนา อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดทำแผนและโครงการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ **ดวงปี คำปาน** ได้ทำการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ด้านการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อหมู่บ้านอย่างมากที่สุด” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าการร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อหมู่บ้านอย่างมากที่สุด เป็นแนวทางในการตัดสินใจร่วมกัน จึงมีส่วนร่วมมากพอสมควร ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **สัมพันธ์ เตชะอริก และคนอื่น ๆ** ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของประชาคมไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญดังข้อ 1) มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน คนในองค์กร หรือกลุ่มประชาคมจะต้องมองเห็นอนาคตข้างหน้าร่วมกัน รู้และเข้าใจร่วมกันถึงทิศทางข้างหน้าที่จะไปด้วยกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันจึงมีความจำเป็น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “ร่วมกำหนดทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าการร่วมกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาเทศบาลเป็นการร่วมตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาในทรัพยากรที่มีอยู่ และเพื่อให้สามารถนำทรัพยากรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่การเข้าร่วมอาจยังมีข้อจำกัดในกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งทำให้ประชาชนไม่ค่อยเข้าร่วม อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายข้อนี้ต่ำกว่าทุกข้อ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **กิงแก้ว อินหว่าง และ เพ็ญแข ศรีสุทธิกุล** กล่าวถึงมิติต่าง ๆ ของประชาคมสามารถจำแนกลักษณะได้ดังนี้ 1) เป็นระบบสังคมของตำบลที่มีอาณาเขตชัดเจน อันจะเป็นระบบที่มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ ในตำบล รวมทั้งระดับเหนือตำบลและหมู่บ้าน 2) เป็นระบบภาวะผู้นำของชุมชนที่ประกอบด้วยผู้นำของกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่จัดตั้งโดยภาครัฐ หรือองค์กรเอกชน หรือกลุ่มวัฒนธรรมและกลุ่มเศรษฐกิจ หรือธุรกิจและผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำต้องไม่ติดยึดความเป็นผู้นำ 3) สมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรมีความสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้นำของสมาชิกในตำบลและหมู่บ้าน 4) มีความรักดีต่อตำบล หมู่บ้าน ในฐานะเป็นสมาชิกที่กระฉับกระเฉงที่จะถือว่า ตำบลหมู่บ้านคือถิ่นฐานที่ตนมีส่วนได้เสียต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของตำบล

และมีความพร้อมที่จะอาสาเพื่อแสดงความคิดเห็นและเจตนาและ 5) ระบบผู้นำในระบบตำบลนี้ จะต้องมีความต่อเนื่องแต่ไม่ใช่องค์กร เพราะจะไม่มีสายการบังคับบัญชา แต่จะเป็นระบบที่ต่างมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและตัดสินใจ โดยมีตำบลเป็นพื้นที่เป้าหมายหลัก รวมทั้งสามารถกำหนดผลประโยชน์สาธารณะของตำบลได้

3) ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นชนน้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าด้านการตรวจสอบแผนพัฒนายังมีส่วนร่วมไม่มากนัก เพราะประชาชนอาจไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยว และอีกประการหนึ่งเทศบาลตำบลอาจเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมได้เต็มที่ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ **นพวรรณ ศรีวร** ได้ทำการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลสุวรรณคูหา อำเภอสวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “เข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาตรวจสอบร่างแผนพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีระดับการแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นชนน้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่า การเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาตรวจสอบร่างแผนพัฒนาเทศบาล ได้มีการติดตามการเข้าร่วมรับฟังอยู่พอสมควร เพราะทางเทศบาลได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าร่วมตรวจสอบร่างแผนพัฒนาเทศบาล อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายข้อนี้สูงกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ **นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์** กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีรูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ 1) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct Participation) โดยผ่านองค์กรการจัดตั้งของประชาชน เช่น การรวมกลุ่มเยาวชนต่างๆ 2) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยอ้อม (Indirect Participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนประชาชน เช่น กรรมการรวมกลุ่ม ชุมชน กรรมการ กลุ่มเลี้ยงไหม คณะกรรมการหมู่บ้าน และ 3) การมีส่วนร่วมโดยการเปิดโอกาสให้ (Open-Participation) โดยผ่านผู้แทนที่ไม่ใช่องค์กรของประชาชน เช่น สถาบัน หน่วยงานที่เชิญชวน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “แสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับปานกลาง **ที่เป็นชนน้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่า การแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ การแสดงความคิดเห็นไม่ค่อยมีส่วนร่วมสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายข้อนี้ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **ไพรัตน์ เดชะรินทร์**

ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาไว้ ดังนี้ 1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงตลอดถึงความต้องการของชุมชน 2) คิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน 3) ร่วมนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน 4) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 5) ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 6) ร่วมลงทุนกิจกรรมโครงการของชุมชนมีขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงาน 7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานโครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ 8) ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยเอกชน และรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ตลอดไป และ 4) ด้านการติดตาม ประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการติดตามประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ประชาชนอาจเห็นว่าการติดตามประเมินผลเป็นเรื่องยุ่งยาก มีกระบวนการที่มากมาย อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ **สุภัค เนียมสูงเนิน** ได้ทำวิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นพวรรณ ศรีวร** ได้ทำการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลสุวรรณคูหา อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ด้านการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “ร่วมปฏิบัติตามแผนงานโครงการแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ประชาชนอาจต้องการติดตามประเมินผลร่วมปฏิบัติตามแผนงานโครงการแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายข้อนี้สูงกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)** ได้ให้ความหมายเรื่อง การมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ได้เสียสละทรัพยากรส่วนตน เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถแรงงาน เงินทุน วัสดุ เข้าไปมีบทบาทในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมด้านการจัดการควบคุม การใช้และการกระจายทรัพยากรตลอดจนปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมควบคุม ติดตามโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการเพื่อให้ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาของเทศบาล” ซึ่งมีระดับการแปลผลในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ประชาชนติดตามประเมินผลควบคุม ติดตามโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาล ดำเนิน

การเพื่อให้ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาของเทศบาลไม่มากนัก เพราะไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยว อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในรายชื่อนี้ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ **ทวิทอง หงส์วิวัฒน์** ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อ 3) ด้านการตรวจสอบแผน ร่วมติดสอบแผนโครงการ ตรวจสอบการบริหารงาน ตรวจสอบระบบขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพ

8. ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิด ประโยชน์มากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มมากขึ้นทั้งห้าด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการติดตามประเมินผลควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก เพราะ ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด

1) **ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ** ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการ กำหนดปัญหาและความต้องการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมแก้ปัญหาในชุมชนหมู่บ้านของตนเองให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านต่อ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบล จตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการเพื่อกำหนดทิศทางปัญหา และความ ต้องการของหมู่บ้าน ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “ร่วมเสนอแนะในการส่งเสริมรายได้ชุมชน” ซึ่ง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควร รักษาามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเสนอแนะค้นหารูปแบบและ วิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือลดปัญหาของหมู่บ้าน ให้มากยิ่งขึ้น

2) **ด้านการจัดทำแผนและโครงการ** พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน พัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดทำแผนและ โครงการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อหมู่บ้านอย่างมากที่สุด” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในวิเคราะห์ และพิจารณาลำดับปัญหา และความต้องการของหมู่บ้าน เสนอขอจัดทำแผนพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “ร่วมกำหนดทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมกำหนดนโยบาย รูปแบบการจัดทำแผน และโครงการให้ตรงกับความต้องการของชุมชน ให้มากยิ่งขึ้น

3) ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนพัฒนาเทศบาล ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “เข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาตรวจสอบร่างแผนพัฒนาเทศบาล” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนา เทศบาลหลังจากที่คณะกรรมการจัดทำแผนฯจัดทำเสร็จ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “แสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนาเทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ ” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนพัฒนา เทศบาล ต่อคณะกรรมการจัดทำแผนฯ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

4) ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการติดตามประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เปิดเผยข้อมูลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการนำแผนพัฒนา เทศบาลไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “ร่วมปฏิบัติตามแผนงานโครงการแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบล

จตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาส เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับแผน และโครงการที่ได้นำเสนอตรงกับความต้องการของหมู่บ้าน ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ร่วมควบคุม ติดตามโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาล ดำเนินการเพื่อให้ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาของเทศบาล” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรแก้ไขปรับปรุง และยกระดับการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามประเมินผลการตัดสินใจของเทศบาล ในแก้ไขปัญหา และความต้องการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่ผู้วิจัย จะเสนอแนะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจะวิจัยต่อยอดดังต่อไปนี้

1) จากการวิจัยพบว่า ด้านการติดตามประเมินผล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ควรวิจัยอุปสรรค และปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาในเขตเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2) จากการวิจัยพบว่า ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้น ควรวิจัย บทบาทของประชาชนในการร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการกำหนดปัญหาและความต้องการ

3) จากการวิจัยข้อเสนอแนะพบว่า ข้อที่มีความถี่มากที่สุด คือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตรวจสอบแผนพัฒนาได้อย่างเต็มที่ เป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ดังนั้น ควรวิจัย ปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

9. บรรณานุกรม

กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง. (2544). คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อสาธาภิบาลดินแดง.

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. (2518). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดวงปี คำปาน (2553). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลนิคมคำสร้อย

อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย.

กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล.

นพวรรณ ศรีวรร (2553). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลสุวรรณคูหา อำเภอสวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สำนักงานเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน. (2557). **แผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน พ.ศ.2558 - 2560**.

สุภัค เนียมสูงเนิน (2554). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหมอนาง อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

อุมา สว่างศรี (2553). **การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพิมายอำเภอยุทธยา จังหวัดนครราชสีมา**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

10. คำขอบคุณ

สารนิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอยุทธยา จังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ อุดม พิริยสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ดร.ไพรัช พันชมภู ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก และรองศาสตราจารย์ ศรชัย ท้าวมิตร คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ให้ความเมตตาในการตรวจสอบข้อบกพร่องจนทำให้สารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ นางสาวจรรุวรรณ เวียงนนท์ นายเอี่ยม อามาศย์มูลตรี และว่าที่ร้อยตรี พนาทร บัวหลวง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอยุทธยา จังหวัดร้อยเอ็ด และเข้าร่วมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทน ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการวิจัย จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความรู้ทางวิชาการ ตำรา เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ โอกาสนี้ ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือสนับสนุน และคุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชาพระคุณแต่บิดามารดา ครู อาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญา และคุณธรรมเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต